

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden alueellisen yhdistymisen seurantaryhmän raportti 2/2019

Rovaniemen kaupungin Mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä Lapin sairaanhoitopiirin psykiatrian tulosalueen toiminnat ja hallinto yhdistyivät 1.2.2017 Lapin sairaanhoitopiirin Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalueeksi.

Yhdistyminen toteutettiin liikkeenluovutus sopimuksella, jossa yhdistymisen tavoitteeksi asetettiin seuraavat:

Laadullisina tavoitteina on hoitoon pääsyn sujuvuus, hoidon ja kuntoutuksen tavoitteellisuus, vaikuttavuus ja avohoidon ensisijaisuus.

Avohoidon ensisijaisuuden tulee näkyä avohoidon suhteellisen osuuden kasvamisena, vuodeosastokäytön vähenemisenä sekä taloudellisten että henkilöresurssien painottumisella avohoitoon.

Aikuisten ja nuorten matalan kynnyksen palveluissa tavoitteena on hoitoon pääsy hoidon tarpeen arvion perusteella kolmen arkipäivän kuluessa yhteydenotosta.

Hoidon ja kuntoutuksen toimintakäytäntöjen ja työmenetelmien laatua sekä vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti. Toimintaa muutetaan tarvittaessa ja kehitetään vastaamaan tavoitteellisesti kuntalaisten hoidon ja kuntoutuksen tarpeisiin.

Vuosina 2017 – 2018 keskeisenä taloudellisena tavoitteena on kustannuskasvun pysäyttäminen toimintaa tehostamalla.

Liikkeenluovutus sopimuksen mukaisesti Rovaniemen kaupunki ja Lapin sairaanhoitopiiri ovat perustaneet seurantaryhmän, jonka tehtävänä on seurata sopimuksen tavoitteiden saavuttamista ja varmistaa yhteistyön toteutuminen organisaatioiden rajat ylittävästi. Seurantaryhmä raportoi tavoitteiden toteutumisesta kaupungille ja sairaanhoitopiirille vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Seurantaryhmän jäseniä ovat:

Reponen Paula, hallintoylilääkäri, Rovaniemen kaupunki, puheenjohtaja
Alaräisänen Antti, vs. vastaava ylilääkäri, LSHP, Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Alasaari Tiina, vs. ylihoitaja, LSHP, Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Erholtz Johanna, vs. tulosaluejohtaja, LSHP, Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Eriksen Heidi, kuntaedustaja, Utsjoki
Hiltunen Seija, henkilöstön edustaja, LSHP, Mielenterveys- ja päihdepalvelut
Kangas Mirja, palvelualuepäällikkö, Rovaniemen kaupunki
Koskinen Satu-Sirpa, työsuojeluvaltuutettu, LSHP

21.10.2019

Mainio Arja, professori, ylilääkäri, LSHP, Mt- ja päihdepalvelut
Tervo Maija, vs. palvelualuepäällikkö, Rovaniemen kaupunki

Seurantaryhmän teknisenä sihteerinä toimii asiantuntija Katja Puolakka sairaanhoitopiiriltä.

Seurantaryhmä on määritellyt kokonaisuuksia kuvaamaan yhdistymiselle asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Hoitoon pääsyn sujuvuus

Mielenterveys- ja päihdepalveluihin pääsy on sujuvoitunut. Matalan kynnyksen palveluita on lisätty ja kehitetty vastaamaan tarvetta ja palveluihin pääsee noin kolmessa arkipäivässä. Matalan kynnyksen palveluilla tarkoitetaan palveluita, joihin pääsee ilman lähetettä puhelun tai muun yhteydenoton perusteella.

Syksyllä 2018 aloitettu Miepä-triage, eli psykiatrinen päivystys ja hoidontarpeen arviointi sekä neuvonta- ja ajanvarauspuhelin toimii hyvin. Tammi- ja kesäkuun välisenä aikana vuonna 2019 tuli puhelimeen keskimäärin 131 puhelua viikossa. Vastaavana aikana vuotta aikaisemmin puheluita tuli noin 148 viikossa.

Lähetteitä Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalueelle aikuisten palveluihin tuli ajalla 1–6/2019 kaikkiaan 798 kappaletta. Vuonna 2018 samana aikana lähetteitä tuli 877 kappaletta. Rovaniemen kaupungilta lähetteitä tuli tammi-kesäkuun 2019 aikana 498 kappaletta ja vuotta aikaisemmin 582 kappaletta. Lasten- ja nuorisopsykiatrialle lähetteitä tuli 1-6/2019 Rovaniemen kaupungilta 157 kappaletta ja vuotta aikaisemmin samalla ajanjaksolla 155 kappaletta. Tällä hetkellä voidaan todeta lasten- ja nuorisopsykiatrialle kaikkiaan tulleistä lähetteisistä se, että niiden määrä ei ole vähentynyt, mutta lähetemäärien kasvu on pysähtynyt.

Lisäksi huomioitavaa on, että MIEPÄ-palveluihin ei hakeuduta ainoastaan lähetteellä, vaan esimerkiksi matalan kynnyksen palvelu Mielitiimiin tullaan pääsääntöisesti ilman lähetettä. Hoitotakuutilastojen mukaan voidaan todeta, että aikuisten sekä lasten ja nuorten osalta hoitoon pääsee pääsääntöisesti hoitotakuun rajoissa.

Kiireellistä hoitoa tarvitsevat aikuispotilaat pääsevät hoitoon Akuuttitiimiin tai osastoille pääsääntöisesti joko saman päivän aikana tai viimeistään kolmen vuorokauden sisällä yhteydenotosta.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden Psykiatrisen avohoidon terapia- ja tutkimuspoliklinikalle oli 6.9.2019 yhteensä 69 henkilön jono, eli psykososiaaliseen hoitoon pääsee noin neljässä kuukaudessa. Huhtikuussa 2019 jono oli 62 henkilöä ja hoitoon pääsi noin puolessa vuodessa. Hoitojonossa oli hoitoa odottavien lisäksi potilaita, jotka ovat hoidossa Miepä-palveluiden muissa yksiköissä. Lyhytpsykoterapiaan, johon terveyskeskuslääkäri voi ohjata potilaan suoraan, oli 6.9.2019 31 henkilön, eli noin kolmen kuukauden jono. Lyhytterapian resurssia tullaan vahvistamaan syksyn aikana niin, että jatkossa siinä työskentelee nykyisen yhden hoitajan sijaan neljä hoitajaa. Psykiatrisen avohoidon tulosyksikössä on tällä hetkellä kehittämisen kohteena jonotilanteet sekä muu toimintojen kehittäminen, joilla hoitoon pääsyä voidaan nopeuttaa.

Hoitoon pääsyn sujuvuutta kuvaa osaltaan myös päivystyspoliklinikalla mielenterveys- ja päihdediagnoosilla asioineiden potilaiden määrä, koska oletus on, että nämä käynnit vähenevät kun hoitoon pääsy mielenterveys- ja päihdepalveluihin sujuvoituu. Päivystyspoliklinikalla kävi tammi-kesäkuun 2019 välisenä aikana yhteensä 391 rovaniemeläistä, jolle kirjattiin mielenterveys- ja päihdediagnoosi ja käyntejä toteutui yhteensä 516 kappaletta. Vuotta aikaisemmin samana aikana päivystyspoliklinikalla kävi 310 rovaniemeläistä ja käyntejä kirjattiin 393 mielenterveys- ja päihdediagnoosilla.

Hoitoon pääsyn sujuvuuteen on vaikuttanut myös terveyskeskuslääkäreiden kanssa aloitettu yhteistyö, jossa koulutetaan ja tuetaan terveyskeskuslääkäreitä hoitamaan lieviä ja keskivaikeita mielenterveysongelmia ja vahvistetaan konsultaatiokäytäntöjä sekä yhteistyötä matalan kynnyksen Mielitiimin kanssa.

Hoidon ja kuntoutuksen tavoitteellisuus

Tavoitteena on mitata hoidon ja kuntoutuksen tavoitteellisuutta, mutta tällä hetkellä kirjaamiskäytännöt eivät tätä mahdollista. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalueella on aloitettu toimenpideluokitusten kirjaaminen kesälä 2019.

Hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuus

Hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuudella tarkoitetaan niiden avulla saavutettua hyvinvoinnin kohentumista. Hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuuden mittaaminen yksilötasolla on hyvin haasteellista ja kuntatasolla on vaikea osoittaa vaikutusten johtuvan nimenomaan saaduista palveluista.

Hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuuden seurantamittariksi valittiin mielenterveysyistä työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden määrän seuranta Lapin sairaanhoitopiirin alueella. THL:n tilastojen mukaan vuonna 2018 mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä oli 1 364 rovaniemeläistä, mikä on 3,4 % vastaavanikäisestä väestöstä. Vuonna 2017 luku oli 1354 rovaniemeläistä. Muihin Lapin sairaanhoitopiiriin kuntiin verrattuna Rovaniemi on keskitasoa.

Avohoidon ensisijaisuus

Mielenterveyslain mukaan mielenterveyspalvelut on ensisijaisesti järjestettävä avopalveluina sekä niin, että oma-aloitteista hoitoon hakeutumista ja itsenäistä suoriutumista tuetaan. Avohoidon ensisijaisuuden tulee mielenterveys- ja päihdepalveluiden alueellisen yhdistymisen liikkeenluovutus sopimuksen mukaan näkyä avohoidon suhteellisen osuuden kasvamisena, vuodeosastokäytön vähenemisenä sekä taloudellisten että henkilöresurssien painottumisella avohoitoon. Tämä tavoite on toteutunut ja hoitopäivien määrä on vähentynyt edellisvuoteen verrattuna kuten taulukosta 1 käy ilmi. Toisaalta potilaita on psykiatrisessa sairaalahoidossa ollut lähes saman verran kuin edellisenä vuonna. Hoitopäivien väheneminen ja potilasmäärän pysyminen lähes samalla tasolla kertoo mm. siitä, että hoitajaksojen pituus on lyhentynyt ja potilaiden avohoito on toteutunut edellisvuotta paremmin. Toisaalta sairaalahoidon prosesseja on kehitetty vastaamaan tehokkaasti hoidon laatuun ja vaikuttavuuteen.

21.10.2019

Lasten- ja nuorten osalta lähetemäärän kasvu näkyy lisääntyneinä avohoitokäynteinä, vuoden 2019 aikana kuitenkin läheteiden kasvu näyttää tasoittuneen.

Käyntimäärät LSHP, Mielenterveys- ja päihdepalveluissa
Omat käynnit, rovaniemeläiset

	Aika	Avohoitokäynnit			Osastohoito	
		Lasketut käynnit	Lisäkäynnit	Käynnit yhteensä	Hoitopäivät	Hoidetut henkilöt
Aikuiset	1-6/2019	16 717	4 744	21 461	3 522	137
	1-6/2018	16 781	4 725	21 506	4 126	132
Päihde	1-6/2019	8 540	542	9 082	603	44
	1-6/2018	8080	337	8417	803	59
Lapset ja nuoret	1-6/2019	4 436	3 081	7 517	507	32
	1-6/2018	4 277	2 484	6 761	439	28

Taulukko 1. LSHP Mielenterveys- ja päihdepalveluiden käyntimäärät, omat käynnit, rovaniemeläiset.

Päihdepalveluiden käyntimäärissä on mukana opiaattiriippuvaisten korvaushoidon lääkkeenjaon käynnit, joita oli vuoden 2019 tammi-kesäkuussa yhteensä 5200 ja vuotta aikaisemmin 4589 käyntiä.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalueen henkilökunnasta avohoidossa työskentelee noin 61 % ja osastohoidossa noin 39 %.

Talous - kustannuskasvun pysäyttäminen Rovaniemen kaupunki

Taulukoissa 2 ja 3 tarkastellaan Rovaniemen kaupungille aiheutuneita kustannuksia mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaisuudesta. Kustannuskasvun pysäyttäminen ei ole aiempina yhdistymisen jälkeisinä vuosina onnistunut, mutta tammi-kesäkuun toteumasta arvioiden tämän vuoden osalta voidaan päästä sekä LSHP:n mielenterveys- ja päihdepalveluiden kuntalaskutuksen että kaupungin asumispalveluiden osalta viime vuotta pienempiin kokonaiskustannuksiin.

Rovaniemen kaupungille kohdistuvat kustannukset mielenterveys- ja päihdepalveluista						
	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TPE2019
Mielenterveys- ja päihdepalvelut (toimintakulut)	-3 436 792	-3 451 503				
Psykiatrinen erikoissairaanhoito OMA (toimintakate)	-13 221 180	-11 079 559				
Psykiatrinen erikoissairaanhoito OSTO (toimintakate)	-2 018 106	-2 335 816				
YHDISTETTY mielenterveys- ja päihdepalvelut			-16 210 979	-19 723 166	-18 630 000	-19 539 852
SHL:n mukaiset kuntouttavat asumispalvelut (toimintakate)	-3 858 236	-4 071 149	-4 310 874	-4 266 431	-3 240 950	-4 149 371
	-22 534 313	-20 938 028	-20 521 854	-23 989 597	-21 870 950	-23 689 224

Taulukko 2. Rovaniemen kaupungille kohdistuvat kustannukset mielenterveys- ja päihdepalveluista

Alla olevassa taulukossa 3 vuoden 2018 kustannukset sisältävät sairaanhoitopiirin tuottamat yhdistetyt mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä sairaanhoitopiirin läpilaskuttaman ostopalvelun. EROTUS-rivi kuvaa kaupungille kohdistuneiden kustannusten muutosta kuukausittain. Positiivinen erotus tarkoittaa

21.10.2019

kaupungille matalampia kustannuksia ja negatiivinen erotus vastaavasti suurempia kustannuksia ko. kuukautena vuonna 2019.

Rovaniemen kaupungille kohdistuvien mielenterveys- ja päihdepalvelukustannusten kuukausittainen vertailu 2017 - 2019													
TOTEUMA	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	Yhteensä
vuosi 2017 (toimintakulut)	-1 556 145	-1 361 104	-1 343 834	-1 276 620	-1 444 752	-176 246	-2 122 185	-1 364 621	-1 503 873	-1 350 623	-1 417 437	-1 293 539	-16 210 979
vuosi 2018 (toimintakulut)	-1 494 392	-1 412 368	-1 502 339	-2 280 251	-1 616 925	-1 950 432	-1 102 623	-1 935 679	-1 752 256	-1 752 294	-1 919 902	-1 003 705	-19 723 166
vuosi 2019 (toimintakulut)	-1 411 629	-1 586 627	-2 063 105	-1 650 702	-1 557 577	-1 500 286							-9 769 926
EROTUS ('19 vs. '18)	82 764	-174 259	-560 766	629 549	59 348	450 146							486 781

Poikkeamat: 04.2018: Hinnotteluvirheestä johtuva laskutuskorjaus. 06.2018: Vuoden 2017 kesäkuun kulukirjaus osittain heinäkuulla, vuoden 2018 korjattu tiliiinti.

keskiarvo/kk vuosi 2017	-1 350 915
keskiarvo/kk vuosi 2018	-1 643 597
keskiarvo/kk vuosi 2019	-1 628 321
KESKIARVOJEN EROTUS ('19 vs. '18)	15 276

Taulukko 3. Rovaniemen kaupungille kohdistuvien mielenterveys- ja päihdepalvelukustannusten kuukausittainen vertailu

Talous - kustannuskasvun pysäyttäminen Lapin sairaanhoidopiirin Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Vuoden 2019 alussa Mielenterveys- ja päihdepalveluissa käynnistettiin Kotiutustiimi ja otettiin käyttöön uudistetut asumispalvelujen prosessit. Näillä kehittämistoimenpiteillä on voitu lyhentää laitoshoidon kestoa saamalla potilaat entistä nopeammin avohoitoon.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden avohoidon haasteena ovat peruuttamattomat ajanvaraukset. Peruuttamattomia ajanvarauksia on ollut puolen vuoden aikana noin 1900. Tämän vuoksi kaikkea saatavilla olevaa resurssia ei voida käyttää riittävän tehokkaasti. Lähitulevaisuudessa saadaan käyttöön toimiva tekstiviestimuistutus ajanvarauksista ja sakkomaksukäytäntö peruuttamattomista ajanvarauksista.

Lääkärtilanteen kehittyminen on ollut edelleen myönteistä. Lääkärin vakansseja on yhteensä 22 ja jokainen on täytetty, osin määräaikaisella sopimuksella. Tällä hetkellä jokaisessa tuloksikössä on ylilääkäri ja näiden lisäksi lastenpsykiatrian erikoisalalla. Erikoistuvien lääkäreiden koulutusohjelma on jatkanut suosiotaan ja siinä on parhaillaan 11 erikoistuvaa lääkäriä. Ostopalvelua on jouduttu edelleen ostamaan riittävän seniorilääkärin takaamiseksi. Tavoitteena kuitenkin on, että erikoistuville lääkäreille saataisiin omia virkapohjia, jolloin vapautuville erikoislääkärin virkapohjille voidaan rekrytoida kokeneita lääkäreitä. Muutoksella tavoitellaan ostopalvelun merkittävää vähentämistä ja jolla on vaikutusta jatkossa myös kuntalaskutukseen.

tammi-kesäkuu 2019 Roi, TA16									
AVO/VOS	Laskutettu 2018	Laskutettu 2019	ERO	ERO %	Laskutus päätökset 2018	Laskutus päätökset 2019	ERO %	ka 2018	ka 2019
*Yhteensä	10 399 893 €	9 672 333 €	-727 560 €	-7,0%	29 609	30 308	2,4%	351 €	319 €
AVO	5 851 266 €	5 777 696 €	-73 570 €	-1,3%	29 192	29 931	2,5%	200 €	193 €
VOS	4 548 626 €	3 894 636 €	-653 990 €	-14,4%	417	377	-9,6%	10 908 €	10 331 €

Taulukko 4. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden laskutus Rovaniemen kaupungilta ajalta tammi-kesäkuu 2018 ja 2019

21.10.2019

Rovaniemen kaupungilta laskutettava avohoitolaskutus on vähentynyt 1,3 % ja laitoshoidon laskutus 14,4 %, mutta laskutus päätökset ovat lisääntyneet 2,4 %. Tähän vaikuttaa mm. matalan kynnyksen palvelujen hintojen tarkistaminen ja usein toistuvien käyntien (mm. neuvontakäynti) hintojen madaltaminen. Palvelua käyttää pääasiassa rovaniemeläiset potilaat. Laitoshoidon laskutuksen vähentymisen osalta voidaan todeta, että palvelun käyttö on ollut vähäisempää ja lisäksi valvontajaksolla olevien potilaiden hoidon hintaa madallettiin, koska potilaat eivät ole fyysisesti sairaalan osastoilla hoidossa, vaan palvelukodeissa.

Kalliin hoidon tasausmaksu

Kalliin hoidon tasausmaksua sisältää erikoissairaanhoidon kokonaisuudessaan (ostopalvelut ja oman toiminnan kuntalaskutus) ml. Mielenterveys- ja päihdepalvelut.

	Kalliin hoidon tasausmaksu		
	v. 2019*)	v. 2018	v. 2017
LSHP	3 052 192,00 €	3 060 252,00 €	3 062 514,00 €
Rovaniemen kaupunki	1 622 920,00 €	1 618 396,00 €	1 607 788,00 €
Rovaniemen kaupunki		-2 329 101,00 €	-1 957 971,00 €

Ennakkomaksu 06/20xx
Palautus (-)/ lisäperintä (+) 12/20xx

Maksuosuusennakko peritään kesäkuun loppuun mennessä 26 €/asukas

Loppuosa huomioidaan seuraavan vuoden tammikuussa suoritettavan lopullisen hoitokustannusten tasaamisen yhteydessä.

*) Vuoden 2019 Kalliin hoidon tasausmaksu selvillä 01/2020

Taulukko 5. Kalliin hoidon tasausmaksu Rovaniemen kaupungille vuosilta 2018 ja 2017.

Yhteistyön toteutuminen

Terveyskeskuksella sekä Mielenterveys- ja päihdepalveluilla on ollut yhteisiä potilaita, joilla on mielenterveys- ja päihdediagnoosi taulukon 6 mukaan. Potilaiden lukumäärätieto kertoo Rovaniemen perusterveydenhuollon potilaista, joilla on ollut vuoden aikana kontakti perusterveydenhuollon yksikköön sekä olemassa oleva hoitosuhde LSHP:n Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tulosalueella.

Vuosi	Potilaiden lukumäärä
2019	63
2018	156
2017	143
2016	51

Taulukko 6. Terveyskeskuksen ja Mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteiset potilaat

Perusterveydenhuollossa sellaisia lääkärikäyntejä, joissa mielenterveys- ja päihdediagnoosi on kirjattu, on toteutunut alla olevan taulukon 7 mukaisesti. Nämä käynnit toteutuivat perusterveydenhuollossa muissa kuin mielenterveys- ja päihdeyksiköissä.

Käynnit perusterveydenhuollossa miepä-diagnoosilla

Aika	Käynnit	Potilaat
1-6/2019	372	285
1-6/2018	295	229
1-6/2017	221	190

Taulukko 7. Käynnit perusterveydenhuollossa miepä-diagnoosilla

Perusterveydenhuollon käynnit mielenterveysdiagnooseilla ovat lisääntyneet, koska lievien ja keskivaikeiden mielialahäiriöiden hoitoa terveystieteiden ja Mielitiimin yhteistyönä on kehitetty ja kehitetään edelleen vastaamaan paremmin kuntalaisten tarpeita.

Kelan kuntoutuspsykoterapiaa rovaniemeläiset ovat saaneet taulukon 8 mukaisesti.

Kelan kuntoutuspalvelujen saajat ja kustannukset

Rovaniemi, neljännesvuosittaiset luvut

Aika	Kuntoutuksen lakiperuste	Laki ja toimenpide	Saajat	Kuntoutuspalvelu- kustannukset euroa	Kustannetut toimenpiteet
2019-II	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	348	222 153	348
		-Aikuisten psykoterapia	245	156 208	245
		-Nuorten psykoterapia	103	65 945	103
2019-I	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	343	182 902	343
		-Aikuisten psykoterapia	237	122 472	237
		-Nuorten psykoterapia	106	60 430	106
2018-II	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	337	221 953	337
		-Aikuisten psykoterapia	224	140 352	224
		-Nuorten psykoterapia	113	81 600	113
2018-I	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	319	190 695	319
		-Aikuisten psykoterapia	206	117 974	206
		-Nuorten psykoterapia	113	72 721	113
2017-II	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	265	170 207	266
		-Aikuisten psykoterapia	166	108 084	166
		-Nuorten psykoterapia	100	62 123	100
2017-I	Kuntoutuspsykoterapia	Yhteensä	251	164 168	251
		-Aikuisten psykoterapia	159	105 721	159
		-Nuorten psykoterapia	92	58 447	92

Kela / analytiikka- ja tilastoryhmä / NIT099A

Valitut tiedot raportille Kelan kuntoutuspalvelujen saajat ja kustannukset

Taulukko 8. Kelan kuntoutuspalveluiden saajat ja kustannukset rovaniemeläisten osalta

Kelan kuntoutuspsykoterapian piirissä olevien määrän lisääntyminen selittyy terapeuttien määrän lisääntymisellä ja toisaalta aktiivisemmalla ohjauksella kuntoutuspsykoterapiaan. Valtakunnallisesti verrattuna kuntoutuspsykoterapian käyttö on edelleen Lapin sairaanhoitopiirin alueella vähäistä.

Asiakkaiden arvio palveluista

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa toteutettiin asiakaspalautekysely potilaille maksuttomalla tekstiviestikyselyllä. Kyselyssä potilailta kysyttiin kokevatko he voineensa osallistua hoitonsa suunnitteluun ja kokevatko he saaneensa asiallista kohtelua hoitopaikassaan. Lisäksi kysyttiin potilaan tyytyväisyyttä hoitoonsa.

21.10.2019

Tekstiviestillä oli myös mahdollisuus antaa avointa palautetta ja kehittämisedotuksia.

Tammi- ja kesäkuun 2019 välisenä aikana asiakaspalautekyselyitä lähetettiin 1810 kappaletta ja vastausprosentti oli 12 %. Vastanneista potilaista 88 % koki voineensa osallistua hoitonsa suunnitteluun ja asiallista kohtelua koki saaneensa 94 % vastaajista. Sitä, suosittelisivatko vastaajat saamaansa hoitoa muille samassa tilanteessa oleville, arvioitiin asteikolla 1 – 10, jossa 1 on erittäin epätodennäköisesti ja 10 hyvin todennäköisesti. Vastausten keskiarvo oli 8,3.

Heinä- ja joulukuun 2018 välisenä aikana kyselyitä lähetettiin 1801 kappaletta ja vastausprosentti oli 13,1 %. Potilaista 91,6 % koki voineensa osallistua hoitonsa suunnitteluun ja asiallista kohtelua koki saaneensa 95 % potilaista. Hoidon suosittelukysymyksen vastausten keskiarvo oli tuolloinkin 8,3.

Esimerkkejä avoimesta palautteesta:

”Lisää vaan resursseja ja henkilökuntaa, jotta kaikki saavat tarvitsemansa avun.”

”Käyntini oli miellyttävä sekä henkilökunta oli asiallista ja mukavaa.”

”Rovaniemellä ei ole tarpeeksi mielenterveyspalveluja ja jonotusajat ovat joissakin paikoissa tosi pitkiä, vaikka apua todella tarvitsisi. Tässä on suuria puutteita.”

”Jokaisessa hoitokohtaamisessa minua kuunneltiin ja oltiin kiireettä läsnä. Palvelu positiivista koko tiimiltä. Kiitos turvallisuuden ja kuulemisen tunteesta.”

Puheenjohtajan yhteenveto

Yhteyden saaminen mielenterveys- ja päihdepalveluihin toteutuu hyvin ja matkalan kynnyksen palveluiden saatavuus on hyvä. Lähetemäärien kasvu näyttää taittuneen alkuvuoden aikana, toki pidempi aikaväli tarvitaan todellisen trendin muutoksen varmistamiseksi. Osasyys lähetemäärien vähenemiseen on terveyskeskuslääkärien koulutus ja konsultaatituki. Terveyskeskuslääkärien mielenterveyssyihin liittyvien vastaanottokäyntien määrä on kasvanut. Avohoidon ensisijaisuus on mielenterveys- ja päihdepalveluissa edelleen vahvistunut laitoshoitopäivien merkittävästi vähentyessä. Hoito toteutuu pääosin hoitotakuun mukaisesti.

Seurantaryhmän puheenjohtajana totean, että yhdistymisestä on seurannut paljon hyvää kehitystä toiminnassa. Haasteita toiminnan puolella on psykososiaalisen/terapeuttisen hoidon odotusajat, opiaattikorvaushoidon kasvavat asiakasmäärät, peruuttamattomat poisjännit varatuilta ajoilta.

Kustannuskasvun pysäyttäminen ei ole aiempina yhdistymisen jälkeisinä vuosina onnistunut, mutta tammi-kesäkuun toteumasta arvioiden tämän vuoden osalta voidaan päästä sekä LSHP:n mielenterveys- ja päihdepalveluiden kuntalaskutuksen että kaupungin asumispalveluiden osalta viime vuotta pienempiin

21.10.2019

kokonaiskustannuksiin. Vuodelle 2019 hinnoittelua on tarkistettu ja useiden suoritteiden hintaa on laskettu. Seurantaryhmä jatkaa työtään ja kehittämissyhteistyö kaupungin ja LSHP:n välillä jatkuu aktiivisena.